

WAHI IX. *Nga rarangi e pa ana ki nga Whenua Maori.*

- Ki te kite te Kawana ko etahi whenua Maori kua riro ne i a Te Kuini i runga i tetahi huarahi, i hokona ranei ki etahi moni i pootitia, tera ranei e pootitia hei hoko whenua i Aotearoa Niu Tireni kua watea, ara kua kore nga kereme Maori me era atu raruraru, kei reira, me panui e ia aua whenua he whenua Karauna, me haere ano i raro i nga ritenga whakahaere hoko me nga tikanga tuku i nga whenua Karauna e mana ana i ia wa i ia wa i roto i te takiwa e takoto ana taua whenua, kei reira, ko taua whenua e panuitia ana ka tau ki raro ki aua ritenga whakahaere.
I te mea kua riro mai, tera ranei e riro mai he whenua Maori i hokona ki etahi moni e tika ana hei hoko i aua whenua i Aotearoa, tetahi taha, paanga ranei i roto, ka ahei te Kawana ki te whakamana i ia kupu whakaritenga i roto i tetahi pukapuka tuku hoko ranei ki te Kuini mo ia whenua Maori hei rahui, hei hoko, hei karaati ranei kia ratou i tetahi wahi a taua whenua, a mo runga mo taua tikanga ka ahei ki te rahui ki te karaati ranei taua wahi i runga i te ritenga e hiahiatia ana e aua Maori,
- I runga i te whakaotinga i nga whakaritenga hoko e whakahaere nei mo te hoko i etahi whenua Maori i roto i te Takiwa Whenua Maori o Te Teemu e meingatia ana ikonei ko tetahi panui a te Kawana o te tahi tekau ma rima o Oketopa, tau tahi mano waru rat e whitu tekau ma wha, i panuitia ra ki te *Gazette* i raro i nga tikanga o te tekihana wha tekau ma rua o "Te Ture Whakatikatika i Te Ture mo nga Mahi Nunui, 1871," me whimana tonu ki nga whenua e pangia ana e taua panui kua utua nei etahi o nga moni e te taha ki a te Kuini, tae noa ki te otinga o taua hoko, ahakoa i whakawakia aua whenua etahi ranei o aua whenua e te Kooti Whenua Maori i mua atu i taua panuitanga kaore ranei.
- Na mo runga mo etahi whenua Maori e riihitia ana e te Kuini tera ranei e riihitia e ia, me whai mana enei ritenga e whai ake nei:—
  - (1.) Ka ahei te Kawana mo runga mo te taha ki a te Kuini ki te whakawhiti i aua whenua ki te Poari whenua o te takiwa whenua e takoto ai aua wahi, kia riihitia ai ano, i raro i nga tikanga o tenei Ture. Kaua e whakahaerea aua whenua kia tau ra ano ki raro ki te mana o te Poari whenua.
  - (2.) Mehemea kahore he ritenga hei pera, me reti aua whenua, i raro i nga tikanga e whakaritea ana i ia wa e te Poari whenua me whakaae ano hoki te Kawana i roto i tona Kaunihera.
  - (3.) Ko ia riihi o aua whenua me tuku i runga i te tikanga makete, i te wa me te wahi e whakaritea ana e te Poari, engari me matua panui mo nga ra e iwa tekau, me nga ritenga me nga tikanga o aua riihi, kia wha rawa hoki panuitanga ki roto ki te *Gazette*.